

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
Ужгородського ліцею №9
12 червня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Ужгородського ліцею №9

Людмила РОМАН

29 серпня 2025 року.

Освітня програма

**Ужгородського ліцею № 9 Ужгородської міської ради
Закарпатської області**

Ужгород

ЗМІСТ

№ з/п	Назва
Пояснювальна записка.	
1	<ul style="list-style-type: none"> • Призначення закладу освіти та засіб його реалізації
	<ul style="list-style-type: none"> • Опис моделі випускника Ужгородського ліцею № 9
	<ul style="list-style-type: none"> • Освітня програма закладу освіти та її обґрунтування
Освітня програма I ступеня навчання - початкова освіта	
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Загальні положення
	<ul style="list-style-type: none"> • Загальний обсяг навчального навантаження
	<ul style="list-style-type: none"> • Очікувані результати навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою
	<ul style="list-style-type: none"> • Перелік освітніх галузей
	<ul style="list-style-type: none"> • Логічна послідовність вивчення навчальних предметів
	<ul style="list-style-type: none"> • Форми організації освітнього процесу
	<ul style="list-style-type: none"> • Опис інструментарію оцінювання
	<ul style="list-style-type: none"> • Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
	<ul style="list-style-type: none"> • Робочий навчальний план для 1-4 класів на 2025/2026 навчальний рік
Освітня програма 5 -8 класи НУШ) - базова середня освіта	
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Загальні положення
	<ul style="list-style-type: none"> • Загальний обсяг навчального навантаження
	<ul style="list-style-type: none"> • Очікувані результати навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою
	<ul style="list-style-type: none"> • Перелік освітніх галузей
	<ul style="list-style-type: none"> • Логічна послідовність вивчення навчальних предметів
	<ul style="list-style-type: none"> • Форми організації освітнього процесу
	<ul style="list-style-type: none"> • Опис інструментарію оцінювання
	<ul style="list-style-type: none"> • Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
	<ul style="list-style-type: none"> • Освітня програма - базова середня освіта
<ul style="list-style-type: none"> • Робочий навчальний план для 5-8 класів НУШ на 2025/2026 навчальний рік 	
Освітня програма II ступеня навчання (9 класи) - базова середня освіта	

4.	• Загальні положення
	• Загальний обсяг навчального навантаження
	• Очікувані результати навчання
	• Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою
	• Перелік освітніх галузей
	• Логічна послідовність вивчення навчальних предметів
	• Форми організації освітнього процесу
	• Опис інструментарію оцінювання
	• Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
	• Освітня програма II ступеня навчання - базова середня освіта
	• Робочий навчальний план для 9 класів на 2025/2026 навчальний рік
Освітня програма III ступеня навчання - профільна освіта	
5.	• Загальні положення
	• Загальний обсяг навчального навантаження
	• Очікувані результати навчання
	• Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою
	• Перелік освітніх галузей
	• Логічна послідовність вивчення навчальних предметів
	• Форми організації освітнього процесу
	• Опис інструментарію оцінювання
	• Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
	• Освітня програма III ступеня навчання - профільна освіта
	• Робочий навчальний план для 11 класів на 2025/2026 навчальний рік
6.	• Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами
	• Оцінювання результатів навчання учнів, що навчаються за індивідуальною формою здобуття освіти
7.	• Інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Ужгородського ліцею № 9 Ужгородської міської ради

Закарпатської області

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації

Призначення Ужгородського ліцею № 9 Ужгородської міської ради Закарпатської області полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Місія ліцею: забезпечення комфортного освітнього середовища для максимальної реалізації індивідуальних якостей особистості, яка здатна критично мислити в умовах сьогодення.

Візія ліцею: навчити сучасним навичкам та необхідним компетенціям, які стануть запорукою успішного майбутнього дитини. А саме:

- *знати свої сильні сторони, таланти, нахили та інтереси,*
- *розвивати лідерські якості,*
- *критично мислити,*
- *вирішувати проблеми та приймати відповідальні рішення,*
- *самостійно вчитися протягом життя,*
- *розуміти загальні права, чесноти, блага, мати активну життєву позицію,*
- *бути патріотом України.*

Цінності ліцею: здоров'я та безпека учасників освітнього процесу; розкриття потенціалу кожної дитини, сприяння її творчій та пізнавальній активності; повага до дитини, надання їй свободи вибору; педагогіка партнерства, прозорі та відкриті стосунки між усіма учасниками навчального процесу; патріотизм та толерантне ставлення до міжкультурного спілкування; безперервний розвиток педагогів, підвищення їхнього професійного рівня через мотивацію та саморозвиток.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основним засобом реалізації завдань закладу загальної середньої освіти є засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд; надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу; інтеграція навчальної та поза навчальної діяльності

Форми здобуття освіти в Ужгородському ліцеї № 9:

- *Очна:* 1-11 класи. Під час очного навчання у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення відбувається переміщення учасників освітнього процесу у супроводі вчителя, який у той час проводив урок, до укриття.
- *Індивідуальна* (за потреби) : сімейна (домашня), педагогічний патронаж, екстернат.
- *Дистанційне навчання* (за потреби) здійснюється на платформі Classroom, онлайн-уроки - на платформі Zoom, зв'язок з учнями та батьками через групи у Viber.

Тип документа про рівень освітньої діяльності:

- Свідоцтво про здобуття початкової освіти,
- Свідоцтво про здобуття базової середньої освіти,
- Свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти.

Модель випускника Ужгородського ліцею № 9

Випускник Ужгородського ліцею № 9 – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості: прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави; є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля; мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової середньої школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів: успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану ліцею; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, що використовуються у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Освітня програма закладу освіти та її обґрунтування

Нормативні документи, на яких ґрунтується освітня програма: Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988, Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р.

№ 87 (із змінами від 24 липня 2019 р. № 688), Державний стандарту базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392, типові освітні програми, затверджені Міністерством освіти і науки України, та інші нормативно-правові акти у сфері освіти.

Мета освітньої програми:

- реалізація предметного і міжпредметного змісту освітнього процесу, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність;
- забезпечення діяльній спрямованості освітнього процесу, який передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків;
- інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Освітня програма передбачає:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу ;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння профільних освітніх програм;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічну послідовність вивчення предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. .

Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення дизайну освітнього середовища;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;

- нерозривний зв'язок зі світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- гуманізм; демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

Освітній процес здійснюється за трьома ступенями освіти:

- I ступінь - початкова освіта,
- II ступінь - базова середня освіта,
- III ступінь - профільна освіта.

2. Освітня програма I ступеня навчання - початкова освіта

Загальні положення

Освітня програма I ступеня навчання - початкова освіта (далі - початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року № 687) та відповідно до

- **1-2, 4 класи** - Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченка, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22.
- **3-й клас** - Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22,

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-4-х класів складає:

- 1) для 1-го класу – 805 годин/навчальний рік,
- 2) для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- 3) для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- 4) для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у Таблиці розподілу навчального часу для I ступеня - початкова освіта на 2024/2025 навчальний рік (додаток 1), яка:

- 1) дає цілісне уявлення про зміст і структуру I ступеня навчання,
- 2) встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання,
- 3) визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти,
- 4) реалізує освітні галузі Державного стандарту через окремі навчальні предмети,
- 5) охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

На основі освітньої програми складається робочий навчальний план I ступеня - початкова освіта, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової загальної освіти, визначено завдання, які реалізуються у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання у повному обсязі реалізують вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти молодшого шкільного віку після першого (адаптаційно-ігрового) та другого (основного) циклів початкової освіти.

Відповідно до наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 року № 813 у 1-4 класах здійснюється формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє - лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем/вчителькою у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ здобувачів освіти;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку здобувачів освіти;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб здобувачів освіти;
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

Результати оцінювання особистісних надбань (старанність, уважність, активність тощо) учнів у 1-4 класах виражаються вербальною оцінкою.

Об'єктивні результати (компетентності – знання, уміння, навички) навчання у 1-2 класах та 3-4 класах за рішенням педагогічної ради теж виражаються вербально. Вербальне оцінювання фіксується позначками: «√» - символ перемоги, сформовано!, «/», «//» в процесі формування, « » не сформовано, не ставиться жодна позначка. Вербальна оцінка виражаються як усно, так і письмово.

Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції в знаннях, уміннях, навичках.

Результати навчання впливають на формування таких ключових компетентностей, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, які формуються відразу засобами усіх предметів, і спрямовані на здатність застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Вимоги до обов'язкових результатів початкової освіти визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних 2 комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі

проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Очікувані результати навчання використовуються для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності здобувачів освіти, вправ тощо;
- формувального та підсумкового оцінювання;
- постійного спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти (при цьому особливості здобувачів освіти можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня) з боку вчителів, батьків і самих здобувачів освіти.

На основі очікуваних результатів навчання формуються індивідуальні результати навчання здобувачів освіти відповідно до опанування ними конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові слова тощо), таким чином відстежується поступ здобувачів освіти за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності здобувачів освіти самостійно оцінювати свій поступ. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу освіти вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами (за наявністю), яким може надаватися такі форми навчання: інклюзивне, індивідуальне, дистанційне навчання, екстернат.

На основі освітньої програми навчальним закладом складено та затверджено навчальний план закладу, що конкретизує організацію освітнього процесу. Так у 3-му класі підсилено предмет

математика – 1 година протягом року, у 1-2-х, та 4-х класах – підсилено предмети українська мова та читання - по 0,5 годин протягом року.

Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шість років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або законних представників дитини, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Освітня програма початкової освіти сформована на основі типової освітньої програми, Державного стандарту початкової освіти, схвалена педагогічною радою ліцею та затверджена директором. Передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Перелік освітніх галузей

Відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти та з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти, години, відведені для предмета, викладатимуться наступним чином:

1. Мовно-літературна через навчальні предмети:

1. Українська мова та література:

- 1-2, 4 класи - 7 годин.

2. Українська мова:

- 3 клас – 5 годин.

3. Англійська мова:

- 1 клас - 2 години;
- 2-4 класи – 3 години.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти **метою** мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) є формування у здобувачів освіти 1-4-х класів системи компетентностей:

- ключових (комунікативної, громадянської, соціальної, культурної, навчання впродовж життя тощо),
- загальнопредметних (мовленнєвої, мовної, читацької тощо),
- предметних (компетентностей у галузі фонетики, орфоепії, орфографії, лексикології, будови слова, морфології, синтаксису, стилістики, культури мовлення, теорії та історії літератури тощо),
- в органічній єдності всіх компонентів - цінностей і ставлень, знань, умінь і навичок, досвіду діяльності,
- наскрізних умінь (читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичного та системного мислення, здатності логічно обґрунтовувати позицію, творчості, ініціативності, конструктивного керування емоціями, здатності співпрацювати з іншими людьми).

Згідно із Державним стандартом початкової освіти в результаті опанування змісту мовно-літературної освітньої галузі здобувач освіти:

- 1) взаємодіє з іншими усно, критично сприймає та використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- 2) сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її;
- 3) висловлює думки, почуття та ставлення, обґрунтовує їх, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі онлайн, дотримується норм літературної мови;
- 4) сприймає художній текст як засіб збагачення естетичного та емоційно-чуттєвого досвіду;
- 5) досліджує індивідуальне мовлення - своє та інших осіб, використовує це для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.

Головна **мета** навчання іноземної мови у початковій освіті полягає у формуванні у здобувачів освіти комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим із віковими можливостями.

2. Мистецька через навчальні предмети:

Мистецтво: музичне - 1-4 класи - 1 година; Мистецтво: образотворче - 1-4 класи – 1 година.

Освітню програму мистецької освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання мистецтва для початкової освіти є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** навчання мистецтва є:

- збагачення духовного світу здобувачів освіти під час сприймання мистецтва та художньої творчості;
- виховання шани до національної і світової культурної спадщини;
- розвиток почуттєвої сфери здобувачів освіти, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань;
- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва;
- виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- формування елементарних умінь застосовувати цифрові технології у мистецькій творчості й презентувати здобутки;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва, між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

3. Математична через навчальний предмет Математика:

- 1-3 класи - 4 години;
- 4 класи – 5 годин.

Згідно із Державним стандартом початкової освіти в результаті опанування змістом математичної освітньої галузі здобувач освіти:

- досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач;
- критично оцінює дані, процес та результат розв'язування навчальних і практичних задач;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу.

4. Інформатична через навчальний предмет Інформатика:

- 2-4 класи - 1 година.

Освітню програму технологічної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання інформатики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної та інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя, продовження навчання; безпека та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини; формування вмій описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно орієнтованого мислення;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмій опрацьовувати текстову та графічну інформацію;

- формування початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;

За результатами формування предметної компетентності здобувачів освіти початкової школи повинні використовувати початкові знання, уміння та навички для:

- доступу до інформації (знання про те, де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації з однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

5. Фізкультурна через навчальний предмет Фізична культура:

- 1-4 класи - 3 години.

Освітню програму фізкультурної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою цієї галузі є формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** фізкультурної освітньої галузі у початковій школі є:

- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових умінь та навичок, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності;
- розширення функціональних можливостей організму через цілеспрямований розвиток фізичних якостей і природних здібностей;
- формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереженні та зміцненні здоров'я;
- формування основ здорового способу життя і створення умов для покращення фізичного і психоемоційного стану;
- збереження та зміцнення здоров'я здобувачів освіти;
- формування практичних навичок щодо самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку;
- розвиток комунікативних умінь під час занять фізичною культурою;
- формування морально-вольових якостей та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом;
- усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри;
- збільшення обсягу рухової активності, яка приносить радість дитині;
- формування творчих здібностей засобами фізичної культури.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» складається з варіативних модулів, відповідно до вікових особливостей здобувачів освіти, їх інтересів, матеріально-технічної бази ліцею, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі реалізуються не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань початкової освіти. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

6. Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; у межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, у процесі проєктної діяльності).

У 3 класі «Я досліджую світ» реалізується через освітні галузі (7 годин):

- Мовно-літературна – 2 години;
- Математична – 1 година;
- Громадянська та історична, інформатична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна - разом 4 години.

У 1-2 та 4 класах реалізується окремим предметом «Я досліджую світ» - 3 години.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України «Про освіту».

7. Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет

- «Дизайн і технології» - 1 година у 1-2, 4 класах.

Мета: розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями:

«Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Логічна послідовність вивчення навчальних предметів

Інваріантна складова навчального плану розкривається у відповідних *навчальних програмах*:

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова та література
2.	Англійська мова
3.	Мистецтво
4.	Математика
5.	Інформатика
6.	Фізична культура
7.	Я досліджую світ
8.	Дизайн і технології

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також передбачені очні (віртуальні) екскурсії, подорожі, урок-вистава, урок-квест, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, урок із навчанням одних здобувачів освіти іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-урок, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах із предмету.

У ліцеї широко впроваджуються інформаційно-комунікаційні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Педагогічними працівниками ліцею створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик та інформаційно-комунікаційних технологій і традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне освітнє середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів:

- мультимедійні презентації, відео;

- мультимедійні карти;
- проекти;
- онлайн-тести;
- ігрова діяльність;
- програмні засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання здобувачами освіти. Тому створені вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя/вчительки і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- формувальне оцінювання;
- підсумкове (річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Підсумкове (річне) оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається здобувачеві освіти щороку. Формувальне оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та діагностувальних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо);

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається із наступних компонентів:

1) кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Початкову освіту забезпечують 6 педагогічних працівників.

Із них мають кваліфікаційну категорію:

- «спеціаліст вищої категорії» - 4 ;
- «спеціаліст першої категорії» - 2;
- педагогічне звання «старший вчитель» - 1;
- педагогічне звання «учитель-методист» - 1.

2) **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;**

Програма	Наказ МОНУ
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна (3 клас).	Наказ МОН України №743 від 12.08.2022
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (1-2 класи).	Наказ МОН України №743 від 12.08.2022
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (4 класи).	Наказ МОН України №743 від 12.08.2022

3) **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;**

Забезпечення приміщеннями навчального призначення, іншими приміщеннями:

- класні кімнати із мультимедійним обладнанням – 5;
- кабінет інформатики – 1 ;
- бібліотека - 1;
- спортивна зала – 1;
- актовна зала – 1;
- шкільна їдальня – 1.

4) **якість проведення навчальних занять залежить від:**

методичної роботи:

- підвищення фахового рівня педагогів,
- підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації,
- використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями,
- вивчення і впровадження в освітню практику педагогічного досвіду.

виховної роботи:

- рівень вихованості здобувачів освіти,
- профілактична робота із здобувачами освіти із девіантною поведінкою,
- якість роботи класних керівників,
- участь батьків у виховному процесі,
- результативність проведення заходів,
- організація патріотичного, морального та естетичного виховання.

освітньої діяльності:

- медичне забезпечення,
- матеріально-технічне забезпечення,
- навчально-методичне забезпечення,
- інформаційне забезпечення,
- охорона праці.

показників контролю за медичним елементом:

- санітарно-гігієнічний режим,
- здоров'я і фізичний розвиток здобувачів освіти,
- лікувально-профілактичні заходи,
- режим і якість харчування.

показників контролю за інформаційним елементом:

- нормативні документи про освіту;
- інформаційні технології;
- аналітичні документи

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І СТУПЕНЯ
Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.
1-2 класи

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на тиждень у класах
		1 клас	2 клас
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у т.ч.:	Українська мова, навчання грамоти <i>(інтегрований курс)</i>	7+1	-
	Українська мова та читання	-	7+1
Іноземна мова	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	4	4
Природнична, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		19+3+1	21+3+1
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на одного учня		20	22

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ІСТУПЕННЯ Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.

3 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		3 клас
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у т.ч.:	Українська мова (інтегрований курс)	5
Іноземна мова	Англійська мова	3
Математична	Математика	4+1
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	7
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		22+3+1
Варіативний складник		
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на одного учня		23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		26

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І СТУПЕНЯ Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.

4 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на тиждень у класах
		4-А клас	4-Б клас
Інваріантний складник			
Мовно-літературний	Українська мова, літературне читання	7+1	7+1
Іноземна мова	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнична, громадянська й історична, соціальна і здоров'язберезувальна	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3+1	22+3+1
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на одного учня		23	23
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

3. Освітня програма для 5-8-х класів НУШ базової середньої освіти

Загальні положення

Освітня програма 5-8-х класів НУШ розроблена відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120). Освітня програма 5-8-х класів НУШ окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти для адаптаційного циклу (5-6-х класів НУШ) та циклу базового предметного навчання (7-8-х класів НУШ).

Освітня програма 5-8-х класів НУШ визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічної послідовності вивчення навчальних предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) опис інструментарію оцінювання;
- 8) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін у 5-8 класах НУШ базової середньої освіти

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік.

Кількість годин на вивчення окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів у типовому навчальному плані орієнтована на мінімальну кількість навчальних годин, визначену базовим навчальним планом базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту). Визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, які в закладі освіти перерозподілені між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти та індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти, а саме: збільшення кількості годин на навчальні предмети: українську літературу у 5-7 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, українську літературу у 8 класах - по 1 годині на тиждень у кожному класі, англійську мову у 8 класах - по 0,5 годині на тиждень у кожному класі, французьку мову у 5-8 класах – по 2 години на тиждень у кожному класі, зарубіжну літературу у 5-8 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, музичне та образотворче мистецтво у 5-7 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, географію – у 6 –х класах - по 1 годині на тиждень у кожному класі, курс «Досліджуємо історію і суспільство» у 5-х класах по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, у 6-х класах - по 1 годині на тиждень у кожному класі, історію України та всесвітню історію у 7-8 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, математику у 5-6 класах - по 1 годині на тиждень у кожному класі, алгебру та геометрію у 7-8 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, курс «Пізнаємо природу» у 5-6 класах - по 1 годині на тиждень у кожному класі, курс «Етика» у 5-6 класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі. Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь, а саме: Використані години для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема: з французької мови у 6-х класах – по 1 годині на тиждень у кожному класі, факультативні курси: «Безпековий практикум» у 7-х класах - по 0,5 годин на тиждень у кожному класі, «Основи медіаграмотності» у 8-х класах – по 1 годині на тиждень у кожному класі.

Детальний розподіл навчального часу базової середньої освіти на 2025/2026 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу у 5-8 класах НУШ окреслено у навчальних планах Ужгородського ліцею № 9 (далі – навчальний план II ступеня для 5-8 класів НУШ).

Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та інтегровані курси.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти базової середньої освіти 5-8-х класів НУШ

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-8-х класів НУШ у повному обсязі реалізують вимоги до обов'язкових результатів базової середньої освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються у рамках кожної освітньої галузі та формують ключові компетентності здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності;</p> <p>доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізація задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту.</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх освітніх предметів.

Виокремлення у навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я, безпека, доброзичливість», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується через:

- 1) організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального та фізичного середовища навчання;
- 2) окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета;
- 3) предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

№ з/п	Наскрізнi лінії	Коротка характеристика
1.	Екологічна безпека і сталий розвиток	Формування соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля, розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
2.	Громадянська відповідальність	Формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

3.	Здоров'я, безпека і доброзичливість	<p>Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених із «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у здобувачів освіти чимало радісних емоцій.</p>
4.	Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана із розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

- 1) змістово-інформаційних,
- 2) операційно-діяльнісних,
- 3) організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Очікувані результати навчання використовуються для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності здобувачів освіти, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти (при цьому особливості здобувачів освіти можуть впливати на темп навчання) з боку вчителів, батьків і самих здобувачів освіти;
- поточного та тематичного оцінювання;
- підсумкового (семестрового, річного, ДПА) оцінювання.

На основі очікуваних результатів навчання вчитель/учителька формує індивідуальні результати навчання здобувачів освіти відповідно до опанування ними конкретного вміння, таким чином відстежуючи поступ здобувачів освіти за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти та оцінювання цього поступу триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності здобувачів освіти самостійно оцінювати свій поступ.

**Вимоги до осіб, які навчаються
за освітньою програмою базової середньої освіти 5-8 класи НУШ**

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує

здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення здобувачами освіти 5-8-х класів НУШ результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Перелік освітніх галузей базової середньої освіти 5-8 класи НУШ

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти», наказу МОН України від 19.02.2021 року № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» та з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти 5-8-х класів НУШ, години, відведені для предмета, викладатимуться таким чином:

1. Мовно-літературна освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- Українська мова,
- Українська література,
- Англійська мова,
- Французька мова,
- Зарубіжна література.

Освітню програму освітньої «Мовно-літературної» галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою мовно-літературної освітньої галузі для базової середньої освіти є:

- формування вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності,
- вміння читати та усвідомлювати прочитане,
- розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання,
- розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей,
- формування гуманістичного світогляду особистості,
- розширення її культурно-пізнавальних інтересів,
- виховання любові та поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- ставити запитання, а не «відповідати на запитання вчителя»;
- вести діалог на важливі для дитини теми;

- визначати позиції співрозмовників, аргументовано погоджуватися з ними або ж ні, описувати свої та емоції іншого мовця;
- розуміти мету читання і самостійно відбирати відповідно до неї тексти, виділяти ідею, важливі деталі, аналізувати прочитане на правдивість;
- писати описи, міркування, оголошення та афіші, а також – зрозумілі повідомлення для інтернет-спілкування;
- розрізняти види речень, будову слова та знати пунктуацію для оформлення простих висловлювань на письмі;
- створювати сценарій на основі казки, добирати аудіо-супровід та відео-супровід, створювати реквізит;
- повідомляти іноземною мовою короткими реченнями про побут, сім'ю, улюблені заняття тощо;
- обирати продукт з меню, яке супроводжується картинкою, заповнювати просту онлайн-форму іноземною мовою.

2. Громадянська та історична освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- 5-6 класи – Досліджуємо історію та суспільство,
- 7-8 класи - Історія України. Всесвітня історія. Громадянська освіта.

Освітню програму освітньої галузі «Громадянська та історична» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі «Громадянська та історична», що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- описувати відомі історичні події, розповідати про громадянську позицію видатних людей, а також відомих людей, чиї вчинки б не повторив, розмірковувати про роль законів, пояснювати, чому Конституція – найважливіший документ держави;
- орієнтуватися в місцевості, де проживає, укладати маршрути прогулянок у межах свого населеного пункту та його околиць, описувати віртуальну подорож до об'єктів культурної спадщини, довідуватися з легенд (чи розповідей старших) про походження назв, досліджувати соціально значимі вчинки для спільноти;
- виробляти спільно з однокласниками добросесні правила поведінки, обговорювати проблеми класу, бажані зміни на рівні класу та закладу освіти, брати участь у вирішенні проблеми класу, закладу освіти чи громади (волонтерство);
- ефективно самореалізовуватися, вчитися протягом усього життя;
- визначати власну ідентичність як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної спільноти;
- почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

3. Мистецька освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- 5-7 класи – Мистецтво: музичне, Мистецтво: образотворче.
- 8 класи – Мистецтво (інтегрований курс).

Освітню програму мистецької освітньої галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою навчання даної освітньої галузі є формування у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- визначати темп, регістр, музичні інтонації, деякі музичні форми, склад виконавців, розрізняє види мультфільмів, співати, орієнтуватися в нотному стані, виконувати занотівки з натури та з уяви, виконувати пісні в ролях, орієнтуватися в просторі, виконувати елементи народних танців;
- володіти системою вмінь і навичок у галузі мистецтва, формування світогляду, креативних і комунікативних якостей;
- аналізувати, інтерпретувати та оцінювати твори мистецтва, виявляти їх національну своєрідність;
- збагачення духовного світу у результаті вивчення творів мистецтва;
- формувати ціннісне ставлення до дійсності і творів мистецтва;
- до художньої самореалізації, культурного самовираження, задоволення потреби в мистецькій самоосвіті.

Зміст освітньої галузі спрямований на розширення набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

4. Математична освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- 5-6 класи - Математика .
- 7-8 класи – Алгебра. Геометрія.

Освітню програму математичної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування математичної компетентності та загальних цілей освітньої галузі, визначених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- вміти не лише лічити, але й оперувати багатоцифровими числами для визначення протяжності річок, висоти гір, чисельності населення тощо;
- передбачати результат математичних дій, обґрунтовувати і записувати їх, використовуючи математичну мову;
- формувати вміння швидко завчати алгоритми і схеми, а потім просто їх використовувати при логічному розмірковуванні та мисленні;
- формувати *потребу шукати свою відповідь, свій шлях вирішення проблеми чи задачі – і не лише в математичній освітній галузі;*
- тлумачити дріб, порівнювати одиниці величин, розуміти, як знайти площу та периметр, що предмети бувають двовимірні та тривимірні, перетворювати почуту інформацію різними математичними способами (таблиці, схеми);
- вміти шукати помилки в розв'язанні своїх задач, а також вміти скласти маршрут для подорожі, походу, використовуючи знаки, які пов'язані з поворотами (направо, вліво).

5. Природнича освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- 5 – 6 класи - Інтегрований курс «Пізнаємо природу»;
- 6 - 8 класи – Географія;
- 7-8 класи – Біологія. Фізика. Хімія.

Освітню програму природничої освітньої галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- пояснювати, чому бере певну проблему для дослідження, прогнозувати результат досліду, відбирати відповідні матеріали та прилади, вміти виявляти причини невдачі – шукати помилки у своїй дослідницькій роботі;
- розумітися в змінах агрегатного стану речовин та перетвореннях у світі живої природи, розрізняти рослини та комах, рослиноїдних тварин і хижаків, перелітних і осілих птахів, свійських і диких тварин, їстівні та неїстівні гриби;

- розуміти особливості ґрунту, як виникають сонячні зайчики, чому утворюється тінь, вимірювати температуру, аналізувати явища живої природи в різні пори року, дотримуватися правил безпеки у довкіллі і пояснювати їх іншим;
- спостерігати за ростом рослин у класі та життям тваринок, фіксувати нову здобуту інформацію у вигляді аудіофайлів чи фото;
- розрізняти материки й океани, переконувати дорослих у потребі сортувати сміття, пояснювати значення крові і шкіри для людини;
- користуватися компасом, розрізняти джерела енергії, описувати винаходи людства.

6. Інформатична освітня галузь реалізується через навчальний предмет:

- 5-8 класи - Інформатика.

Освітню програму базової середньої освіти інформативної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу здобувачів освіти і їх соціалізації у суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- працювати з різними видами інформації, дотримуватись етичної поведінки та безпеки;
- регулювати час сидіння за пристроями, розрізняти приватну та публічну інформацію, порівнювати сильні та слабкі паролі;
- зазначати авторство власних робіт (прізвище, ім'я, дата), цитувати та вказувати джерела інформації, прогнозувати наслідки плагіату в щоденному житті та онлайн;
- обирати відповідні носії інформації, створювати документи для її поширення, вдосконалювати зовнішній вигляд документів;
- використовуючи можливості комп'ютерних програм, створювати прості мультимедійні продукти за допомогою вчителя;
- налаштовувати елементи комп'ютерної програми для створення зображень та усувати прості несправності (перезавантажити комп'ютер, перевірити наявність мережі тощо).

7. Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет:

- 5-8 класи - Технології.

Освітню програму базової середньої освіти технологічної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу здобувачів освіти і їх соціалізації у суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- створювати самостійно вироби та утилізувати залишки;
- безпечно поводитись з приладами у власному побуті;
- робити припущення про необхідну кількість матеріалу для виготовлення виробу
- планувати, організувати власну діяльність;
- створювати об'єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проектів;
- використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;
- розвивати технологічні вміння і навички;
- створювати умови для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення;
- усвідомлювати значущість ролі технологій як практичного втілення наукових знань.

8. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- 5-8 класи - Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»,
- 5-6 класи – Курс соціального, емоційного та етичного спрямування «Етика»,

- 8 класи – Курс «Підприємництво і фінансова грамотність».

Освітню програму базової середньої освіти освітньої галузі «Соціальна і здоров'я-збережувальна» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою цієї галузі є формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- дбати про особисте життя та власне здоров'я, обирати безпечну дорогу додому, аналізувати корисні та шкідливі впливи, моделювати ситуації безпечного поводження з невідомими предметами;
- пояснювати, яку просту допомогу може надати собі та іншим, визначати дорослих, яким можна довіряти в небезпечних ситуаціях,
- застосовувати правила безпечної поведінки (на водоймах, під сильними сонячними променями чи під час стихійного лиха тощо);
- досліджувати особисті стосунки (конфлікт, заздрість, пробачення, довіра) та пояснювати, чому людина потребує раціонального режиму, харчування та відпочинку;
- обґрунтовувати свій вибір на користь здорового способу життя, розрізняти інформацію на етикетках, розуміти, які продукти треба обмежити в раціоні, досліджувати вплив реклами на вибір продуктів;
- розуміти, навіщо бути пунктуальним і знати точний час, які плани хоче реалізувати, що хоче досягнути, які якості для цього потрібні, розпізнавати та описувати свої емоції, почуття та переживання;
- описувати, як змінюються її обов'язки в родині, коли з'являється братик, домашня тваринка тощо, оцінювати свій внесок у спільну справу і внесок інших людей, аналізувати ситуації, де порушуються права дитини, не порушує права інших.

9. Фізична культура реалізується через навчальний предмет:

- 5-8 класи - Фізична культура.

Освітню програму освітньої галузі «Фізична культура» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою цієї галузі є формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Завданнями освітньої галузі є формування вміння:

- дбати про власне здоров'я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв'язок організму людини з навколишнім природним середовищем;
- підвищувати рівень рухової активності;
- удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності;
- дбайливо ставитися до власного здоров'я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров'я;
- цінувати життя і здоров'я, усвідомлювати значущість здорового і безпечного способу життя та фізичної культури;
- розширювати функціональні можливості організму шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей;
- забезпечувати власну безпеку та безпеку інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної складової робочого навчального плану.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків – 45 хвилин.

Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України «Про освіту».

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється у рамках курсів: «Здоров'я, безпека, добробут» та предмета «Фізична культура» та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної складової робочого навчального плану.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти враховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків – 45 хвилин.

Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України «Про освіту».

Логічна послідовність вивчення навчальних предметів базової середньої освіти 5-8 класи

№ з/п	Назва навчальної програми	№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	13.	Історія України, громадянська освіта.
2.	Українська література	14.	Всесвітня історія
3.	Англійська мова	15.	Географія
4.	Французька мова	16.	Біологія
5.	Зарубіжна література	17.	Фізика
6.	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	18.	Хімія
7.	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	19.	Інформатика
8.	Математика	20.	Технології
9.	Алгебра	21.	Музичне мистецтво
10.	Геометрія	22.	Образотворче мистецтво
11.	Підприємництво і фінансова грамотність	23.	Мистецтво
12.	Досліджуємо історію і суспільство	24.	Фізична культура
		25.	Етика

Інваріантна складова навчального плану базової середньої освіти (5-8 класи НУШ) розкривається у відповідних навчальних програмах на 2025/2026 навчальний рік.

Модельні навчальні програми створено відповідно до Переліку модельних навчальних програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти Типової освітньої програми, для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року № 235.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання здобувачів освіти, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності здобувачів освіти, рекомендований для використання наказом Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

№	Предмет	Модельна навчальна програма
1	Українська мова	«Українська мова. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук Т.В. та інші)
		«Українська мова. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук Т.В. та інші.)
2	Українська література	«Українська література. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)
		«Українська література. 7-9 клас» для закладів загальної середньої

		освіти (автори Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.) «Зарубіжна література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
4	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)
5	Французька мова	«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М.)
6	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
7	Алгебра	«Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
8	Геометрія	«Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
9	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т.В.)
11	Географія	«Географія. 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти (Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.)
12	Фізика	«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю.)
13	Хімія	Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О.В.)
14	«Здоров'я, безпека, добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.) «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)
15	Етика	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)
16	Біологія	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)
17	«Досліджуємо історію і суспільство»	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)
18	Історія України	«Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б.)
19	Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.)
20	Громадянська освіта	«Громадянська освіта.6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.. Васильків І.Д., Кравчук В.М., Танчин І.З.)
21	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)

		«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В.В.)
22	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С.)
		«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С.)
23	Мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
		«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
24	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Косик В. М.)
		«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В.)
25	Підприємництво і фінансова грамотність	«Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Беспалко І.В., Войтицька Л.В., Тригуб О.В., Ролік В.А.)

Форми організації освітнього процесу базової середньої освіти (5-8 класи НУШ)

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Безпечне освітнє середовище забезпечує наявність безпечних умов навчання та праці; комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю здобувачів освіти, педагогів та батьків; відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання; дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, урок-семінар, урок-лекція, урок-конференція, урок-форум, урок-вистава, урок-брифінг, урок-квест, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, урок-«суд», урок із навчанням одних учнів іншими), інтегрований урок, проблемний урок, відео-урок, урок-пресконференція, ділові ігри, проектна діяльність тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/учителька визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Із метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності здобувачів освіти в експериментальній та практичній діяльності.

Учнівські науково-практичні конференції передбачають обговорення ключових положень досліджуваного матеріалу, розкривають нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Сприяють узагальненню й систематизації досліджуваних процесів з метою відновити та удосконалити раніше отримані знання.

Практичні заняття також можуть виконувати функції контролю освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

Проектна діяльність (у т.ч. міні-проекти) проводяться на заняттях у малих групах, бригадах чи ланках (у тому числі робота у парах змінного складу) за умови, що окремі здобувачі освіти виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії сприяють практичному застосуванню знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів. Практикується під час експерсії збір матеріалу для виконання певних, визначених заздалегіть завдань.

Здобувачі освіти можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

ІКТ широко використовуються в освітньому процесі і базуються на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Педагогічними працівниками закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик та інформаційно-комунікаційних технологій і традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне освітнє середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмні засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання здобувачами освіти. Тому створені ними сайти, блоги є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя/ вчительки.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання базової середньої освіти (5-8 класи НУШ), критерії та шкала оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів мають бути вказані правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання. Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності) учитель/вчителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів інваріантної складової навчального плану. Педагогічна рада може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом та наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024

року № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження; аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкт; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Частота та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Якщо рівень результатів навчання визначити неможливо через тривалу відсутність здобувачів освіти, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Основними функціями оцінювання є:

- формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна (сприяє в учнів виховання свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Види оцінювання результатів навчання здобувачів освіти: основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- формувальне оцінювання, підсумкове та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання здобувачів освіти спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб.

Формувальне оцінювання може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, можуть звернутися до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюється комісія, затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за тупами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи», «Демонструє помітний прогрес» або «Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічний колектив закладу освіти визначає самостійно.

Графа **«Характеристика навчальної діяльності»** сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно із вчителями-предметниками, які працюють з класом відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти базової середньої освіти (5-8 класи НУШ)

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається із наступних компонентів:

1) кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Освітній процес у базовій та старшій школі забезпечують 36 педагогічних працівників, які здобули освіту за відповідним фахом, пройшли курси підвищення кваліфікації та постійно удосконалюють свою педагогічну майстерність:

Із них мають кваліфікаційну категорію:

- «спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії» - 25;
- «учитель-методист» - 7;
- «старший учитель» - 14;
- «спеціаліст першої кваліфікаційної категорії» - 5;
- «спеціаліст другої кваліфікаційної категорії» - 2.
- «спеціаліст» - 4.

✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

Освітня діяльність ліцею організовується відповідно до чинних методичних рекомендацій та наявного навчально-методичного забезпечення, «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2025/2026 навчальному році.

✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Забезпечення ліцею приміщеннями навчального призначення, іншими приміщеннями, спортивними майданчиками:

- класні кімнати із мультимедійним обладнанням – 3;
- кабінет інформатики – 2 ;
- бібліотека - 1;
- спортивна зала – 1;
- актовна зала – 1;
- шкільна їдальня – 1.

✓ моніторингові досягнення здобувачів освіти результатів навчання (компетентностей)

У ліцеї створені всі необхідні умови для реалізації творчих здібностей кожного здобувача освіти.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення умов для підвищення фахового рівня педагогічних працівників.

Освітня програма базової середньої освіти (5-8 класи НУШ)

Освітня програма базової середньої освіти (5-8 класи НУШ) забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма оприлюднюється на веб-сайті ліцею.

На основі освітньої програми складається робочий навчальний план II ступеня навчання - базова середня освіта, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Розподіл навчального часу базової середньої освіти (5-8 класи НУШ) на 2025/2026 навчальний рік

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІСТУПЕННЯ Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.

5 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-А	5-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	2/1	2/1
	Перша іноземна мова (англійська)	3/4	3/4
	Друга іноземна мова (французька)	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнича	<i>Інтегрований курс природничої освітньої галузі</i> Пізнаємо природу	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі</i> Здоров'я, безпека та добробут	1	1
Громадянська та історична	<i>Інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі</i> Досліджуємо історію і суспільство	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Міжгалузеві інтегровані курси			
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Курс соціального, емоційного та етичного спрямування)</i> Етика	1	1
Разом:		28+3	28+3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	7,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		31	31
Гранично допустиме навантаження на одного учня		28	28
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		28+3	28+3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II СТУПЕНЯ
Ужгородського ліцею № 9 на 2024-2025 н.р.
6 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		6-А	6-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1/2	1/2
	Перша іноземна мова (англійська)	4/3	4/3
	Друга іноземна мова (французька)	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнича	<i>Інтегрований курс природничої освітньої галузі</i> Пізнаємо природу	2	2
	Географія	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі</i> Здоров'я, безпека та добробут	1	1
Громадянська та історична	<i>Інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі</i> Досліджуємо історію і суспільство	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Міжгалузеві інтегровані курси		
	<i>Курс соціального, емоційного та етичного спрямування)</i> Етика	1	1
Разом:		30+3	30+3
Індивідуальні консультації	Французька мова	1	1
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		9,5	9,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		34	34
Гранично допустиме навантаження на одного учня		31	31
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		31+3	31+3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПСТУПЕННЯ
Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.
7 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7-А	7-Б	7-В
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1/2	1/2	1/2
	Перша іноземна мова (англійська)	4/3	4/3	4/3
	Друга іноземна мова (французька)	2	2	2
Математична	Алгебра	3	3	3
	Геометрія	2	2	2
Природнича	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	1	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі</i> Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1
	Громадянська освіта	0/1	0/1	0/1
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Технологічна	Технології	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом:		31+3/ 32+3	31+3/ 32+3	31+3/ 32+3
Факультативні заняття:	Безпековий практикум	1/0	1/0	1/0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5	6,5	6,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		35	35	35
Гранично допустиме навантаження на одного учня		32	32	32
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		32+3	32+3	32+3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

8 клас:
Додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів,
 затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України
 від 19.02.2021 № 235 зі змінами від 09.08.2024 № 1120)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПСТУПЕННЯ
Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.
8 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8-А	8-Б	8-В
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	1 +1	2	2
	Зарубіжна література	1 + 0,5	1/2	1/2
	Перша іноземна мова (англійська)	3 + 0,5	4/3	4/3
	Друга іноземна мова (французька)	2	2	2
Математична	Алгебра	2,5 + 0,5	3	3
	Геометрія	2	2	2
Природнича	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	2	2	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі</i> Здоров'я, безпека та добробут	0,5	0/1	0/1
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5	1/0	1/0
Громадянська та історична	Історія України	0,5 + 0,5	1	1
	Всесвітня історія	0,5 + 0,5	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0/1	0/1
Інформатична	Інформатика	1,5	2/1	2/1
Технологічна	Технології	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом:		32+3/ 32+3	32+3 /32+3	32+3/ 32+3
Факультативні заняття:	Основи медіаграмотності	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		36	36	36
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		33+3	33+3	33+3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

4. Освітня програма

II ступеня навчання - базова середня освіта (9 класи)

Загальні положення

Освітня програма II ступеня навчання - базова середня освіта (9 класи) (далі базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10). Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма базової середньої освіти визначає:

1. загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін;
2. очікувані результати навчання здобувачів освіти;
3. вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
4. перелік освітніх галузей;
5. логічної послідовності вивчення навчальних предметів;
6. форми організації освітнього процесу;
7. опис інструментарію оцінювання;
8. інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- 9.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 9-х класів складає 1260 годин/навчальний рік. На основі Таблиці розподілу навчального часу базової середньої освіти на 2025/2026 навчальний рік складено робочий навчальний план для 9 класів на 2025/26 навчальний рік, який конкретизує організацію освітнього процесу (додаток 2):

- 1) дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти;
- 2) встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання;
- 3) визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти;
- 4) реалізує освітні галузі Державного стандарту через окремі навчальні предмети;
- 5) охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Навчальний план основної школи для 9 класів передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складову навчального плану визначається закладом освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти. Варіативна складову навчального плану для 9 класів використовується на:

- Підсилення предметів інваріантної складової: алгебра – по 1 годині на тиждень у кожному класі. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

- Запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування: «Підприємництво і фінансова грамотність» – по 0,5 годин на тиждень у кожному класі (II семестр); індивідуальні заняття та консультації з української мови – по 0,5 годин на тиждень у кожному класі (у I семестрі). На основі Таблиці розподілу навчального часу базової середньої освіти на 2025/2026 навчальний рік складено робочий навчальний план для 9 класів, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання здобувачів освіти у 9-х класах реалізують вимоги до обов'язкових результатів базової середньої освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються у рамках кожної освітньої галузі та формують ключові компетентності здобувачів освіти після закінчення навчального циклу:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту.</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх освітніх предметів.

Виокремлення у навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я, безпека, доброзичливість», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується через:

- 4) організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального та фізичного середовища навчання;
- 5) окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються міжпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета;
- 6) предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

№ з/п	Наскрізнi лінії	Коротка характеристика
1.	Екологічна безпека і сталий розвиток	Формування соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля, розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
2.	Громадянська відповідальність	Формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
3.	Здоров'я, безпека і доброзичливість	Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених із «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у здобувачів освіти чимало радісних емоцій.

4.	Підприємливість і фінансова грамотність	Розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана із розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
----	---	---

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

- 4) змістово-інформаційних,
- 5) операційно-діяльнісних,
- 6) організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Очікувані результати навчання використовуються для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності здобувачів освіти, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти (при цьому особливості здобувачів освіти можуть впливати на темп навчання) з боку вчителів, батьків і самих здобувачів освіти;
- поточного та тематичного оцінювання;
- підсумкового (семестрового, річного, ДПА) оцінювання.

На основі очікуваних результатів навчання вчитель/учителька формує індивідуальні результати навчання здобувачів освіти відповідно до опанування ними конкретного вміння, таким чином відстежуючи поступ здобувачів освіти за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти та оцінювання цього поступу триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності здобувачів освіти самостійно оцінювати свій поступ.

Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних

предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу МОН України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314. Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Перелік освітніх галузей

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», наказу МОН України від 07.08.2015 року № 855 «Про внесення змін до Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів» та з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти 5-9 класів, години, відведені для предмета, викладатимуться таким чином:

1. Мовно-літературна освітня галузь реалізується через навчальні предмети:

- Українська мова та література,
- Англійська мова,
- Французька мова.
- Зарубіжна література.

Освітню програму освітньої галузі «Мови і літератури» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою мовно-літературної освітньої галузі для базової середньої освіти є:

- формування вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності,
- вміння читати та усвідомлювати прочитане,
- розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання,
- розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей,
- формування гуманістичного світогляду особистості,
- розширення її культурно-пізнавальних інтересів,
- виховання любові та поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів.

Завданнями освітньої галузі є:

- формування стійкої мотивації до вивчення української мови і літератури, іноземних мов, світової літератури, любові до української мови і культури, а також поваги до інших мов і культур;
- ознайомлення з мовною системою і формування на її основі базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок;
- вироблення умінь і навичок в усіх видах мовленнєвої (аудіювання, читання, говоріння, письмо) та читацької діяльності, різних сферах спілкування (особистісна, публічна, освітня);
- формування комунікативної і літературної компетентностей;
- ознайомлення із здобутками художньої оригінальної та перекладної літератури;
- формування знань про специфіку художньої літератури як виду мистецтва, розвиток умінь і навичок сприймати, аналізувати та інтерпретувати літературний твір у літературному та культурному контексті, взаємозв'язку з іншими видами мистецтва;
- формування мовленнєвої і читацької культури, творчих здібностей, культури ведення діалогу, розвиток критичного мислення та естетичних смаків;
- формування гуманістичного світогляду, духовного світу здобувача освіти, його моралі, загальної культури, особистісних рис громадянина України, який усвідомлює свою належність до світової спільноти.

2. Суспільствознавство реалізується через навчальні предмети:

- Історія України,
- Всесвітня історія,
- Правознавство.

Освітню програму освітньої галузі «Суспільствознавство» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі «Суспільствознавство», що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є:

- забезпечення реалізації можливостей розвитку вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя;
- розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти;
- формування почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

3. Мистецтво реалізується через навчальний предмет Мистецтво.

Освітню програму освітньої галузі «Мистецтво» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою навчання даної освітньої галузі є формування у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

Завданнями освітньої галузями є:

- оволодіння системою вмій і навичок у галузі мистецтва, формування світогляду, креативних і комунікативних якостей;
- формування вмій і навичок аналізувати, інтерпретувати та оцінювати твори мистецтва, виявляти їх національну своєрідність;
- збагачення духовного світу здобувачів освіти у результаті вивчення творів мистецтва;
- формування ціннісного ставлення до дійсності і творів мистецтва, розвиток емоційно-почуттєвої сфери здобувачів освіти;
- виховання здатності до художньої самореалізації, культурного самовираження, задоволення потреби в мистецькій самоосвіті.

Зміст освітньої галузі спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

4. Математика реалізується через навчальні предмети:

- Алгебра,
- Геометрія.

Освітню програму освітньої галузі «Математика» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування математичної компетентності та загальних цілей освітньої галузі, визначених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти.

Завданнями освітньої галузі, що визначають зміст математичної освіти, є:

- розширення знань про число (від вивчених у початковій школі натуральних чисел до дійсних), формування культури усних, письмових, інструментальних, точних і наближених обчислень;

- формування системи функціональних понять, умінь використовувати функції та їх графіки для характеристики залежностей між величинами явищ і процесів;
- формування знань про основні геометричні величини (довжина, площа, об'єм, міра кута), способи їх знаходження серед плоских і просторових фігур, формування умінь застосовувати здобуті знання у навчальних і життєвих ситуаціях;
- забезпечення оволодіння здобувачами освіти мовою алгебри, уміннями здійснювати перетворення алгебричних виразів, розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи, моделювати за допомогою рівнянь реальні ситуації, пояснювати здобуті результати;
- формування уявлень про математичну статистику і теорію ймовірності як окремі науки, про особливості організації статистичних досліджень, наочне подання статистичних даних, визначення числових характеристик статистичного ряду, понять випадкової події та її ймовірності;
- формування знань про геометричні фігури на площині, їх властивості, а також умінь застосовувати вивчене у процесі розв'язування геометричних задач;
- ознайомлення із способами і методами математичних доведень, формування умінь використовувати їх у процесі навчання;
- забезпечення оволодіння мовою геометрії, розвиток просторового уявлення, умінь виконувати геометричні побудови.

5. Природознавство реалізується через навчальні предмети:

- Біологія,
- Географія.
- Фізика,
- Хімія.

Освітню програму освітньої галузі «Природознавство» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Завданнями освітньої галузі є:

- забезпечення оволодіння термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів;
- забезпечення усвідомлення здобувачами освіти фундаментальних ідей і принципів природничих наук;
- набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу;
- формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

6. Технології реалізується через навчальні предмети:

- Трудове навчання,
- Інформатика.

Освітню програму базової середньої освіти освітньої галузі «Технології» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі «Технології» є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу здобувачів освіти і їх соціалізації у суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є:

- здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових і експертних систем, зокрема Інтернету;
- планувати, організовувати діяльність в інформаційному середовищі;

- створювати інформаційні об'єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проектів;
- висувати і перевіряти нескладні гіпотези освітньо-пізнавального характеру, створювати, вивчати та використовувати інформаційні об'єкти;
- використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;
- формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства;
- розвиток технологічних умінь і навичок здобувачів освіти;
- створення умов для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення кожного здобувача освіти;
- усвідомлення значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань.

7. Здоров'я і фізична культура реалізується через навчальні предмети:

- Основи здоров'я,
- Фізична культура.

Освітню програму базової середньої освіти освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою цієї галузі є формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Завданнями освітньої галузі є:

- поглиблення знань здобувачів освіти про власне здоров'я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв'язок організму людини з навколишнім природним середовищем;
- формування знань про здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру;
- підвищення рівня рухової активності;
- удосконалення життєво необхідних умінь і навичок, їх практичного використання;
- створення мотивації щодо дбайливого ставлення до власного здоров'я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров'я;
- усвідомлення цінності життя і здоров'я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури;
- збагачення власного досвіду здобувачів освіти щодо збереження здоров'я;
- розширення функціональних можливостей організму дитини шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей;
- підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється у рамках курсу

- Основи здоров'я;
- Фізична культура.

та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної складової робочого навчального плану.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти враховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків – 45 хвилин.

Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України «Про освіту».

Логічна послідовність вивчення навчальних предметів

Інваріантна складова навчального плану базової середньої освіти розкривається у відповідних навчальних програмах на 2025/2026 навчальний рік

№ з/п	Назва навчальної програми	№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	11.	Алгебра
2.	Українська література	12.	Геометрія
3.	Англійська мова	13.	Біологія
4.	Французька мова	14.	Географія
5.	Мистецтво	15.	Фізика
6.	Зарубіжна література	16.	Хімія
7.	Правознавство	17.	Трудове навчання
8.	Історія України	18.	Інформатика
9.	Всесвітня історія	19.	Фізична культура
10.	Основи здоров'я		

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- 1) формування компетентностей;
- 2) розвитку компетентностей;
- 3) перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- 4) корекції основних компетентностей;
- 5) комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, урок-семінар, урок-лекція, урок-конференція, урок-форум, урок-вистава, урок-брифінг, урок-квест, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, урок-«суд», урок із навчанням одних учнів іншими), інтегрований урок, проблемний урок, відео-урок, урок-пресконференція, ділові ігри, проєктна діяльність тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/учителька визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Із метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності здобувачів освіти в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це така форма організації, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Учнівські науково-практичні конференції передбачають обговорення ключових положень досліджуваного матеріалу, розкривають нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Сприяють узагальненню й систематизації досліджуваних процесів з метою відновити та удосконалити раніше отримані знання.

Функція перевірки та/або оцінювання компетентностей здобувачів освіти відбувається під час навчально-практичних занять. Здобувачі освіти одержують конкретні завдання, виконання яких звітують перед учителем / учителькою.

Практичні заняття також можуть виконувати функції контролю освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

Проектна діяльність (у т.ч. міні-проекти) проводяться на заняттях у малих групах, бригадах чи ланках (у тому числі робота у парах змінного складу) за умови, що окремі здобувачі освіти виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії сприяють практичному застосуванню знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів. Практикується під час екскурсії збір матеріалу для виконання певних, визначених задалегіть завдань.

Здобувачі освіти можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

ІКТ широко використовуються в освітньому процесі і базуються на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Педагогічними працівниками закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик та інформаційно-комунікаційних технологій і традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне освітнє середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмні засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання здобувачами освіти. Тому створені ними сайти, блоги є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя/ вчительки.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- поточне оцінювання,
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці успішності, що видається здобувачеві освіти щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо);

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти передбачає досягнення здобувачів освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Перелік навчальних програм

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, які мають гриф «Затверджено» Міністерством освіти і науки України й розміщені на офіційному веб-сайті МОНУ.

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Української мова. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
2.	Українська література. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
3.	Біологія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
4.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
5.	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
6.	Географія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
7.	Зарубіжна література. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8.	Інформатика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
9.	Математика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
10.	Мистецтво. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
11.	Основи здоров'я. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
12.	Трудове навчання. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
13.	Фізика. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
14.	Фізична культура. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
15.	Хімія. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
16.	Іноземні мови (англійська). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
17.	Іноземні мови (французька). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II СТУПЕНЯ
Ужгородського ліцею № 9 на 2025-2026 н.р.

9 клас

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-А	9-Б
Інваріантний складник			
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	2	2
	Друга іноземна мова (французька)	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	2/1	2/1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2+1	2+1
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1/2	1/2
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом:		31+3+1	31+3+1
Варіативний складник:			
1. Курси за вибором, індивідуальні консультації		9-А	9-Б
Підприємництво і фінансова грамотність (факультативний курс)		1/0	1/0
Українська мова (індивідуальні консультації)		0/1	0/1
Гранично допустиме навантаження на учня:		33	33
Всього фінансується:		33+3	33+3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

2. Освітня програма III ступеня навчання – профільна освіта – 10-11 класи

Загальні положення

Освітня програма III ступеня навчання - профільна освіта (далі профільна освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України № 890 від 20.06.2025 року .

Профільна освіта визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічної послідовності вивчення навчальних предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження профільної освіти для здобувачів освіти 11-х класів складає 1330 годин/навчальний рік:

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Таблиці розподілу навчального часу III ступеня навчання - профільна освіта на 2025/2026 навчальний рік (додаток), яка: дає цілісне уявлення про зміст і структуру профільної освіти; встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання; визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти; реалізує освітні галузі Державного стандарту через окремі навчальні предмети; конкретизує організацію освітнього процесу.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Ужгородського ліцею № 9 III ступеня (далі – навчальний план). Навчальний план для 11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Навчальний план для 11 класів складено за другим варіантом організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

Профіль навчання сформовано закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту; профільний предмет «Українська мова», що вивчається на профільному рівні.

Залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, використано для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів: іноземна мова (англійська) – 1 година на тиждень у кожному класі; математика – по 2 години на тиждень у кожному класі; індивідуальні консультації - в 11 класі з української мови по 1 годині на тиждень у кожному класі, математики та французької мови – по 1 годині на тиждень у кожному класі

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання здобувачів освіти у повному обсязі реалізують вимоги до обов'язкових результатів навчання профільної освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які реалізуються у рамках кожної освітньої галузі та формують ключові компетентності здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності від впливу людської діяльності на природу.</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у здобувачів освіти чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльних, організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду.

Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Очікувані результати навчання використовуються для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності здобувачів освіти, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти (при цьому особливості здобувачів освіти можуть впливати на темп навчання) з боку вчителів, батьків і самих здобувачів освіти;
- поточного та тематичного оцінювання;
- підсумкового (семестрового, річного, ДПА, ЗНО) оцінювання.

На основі очікуваних результатів навчання вчитель/учителька формує індивідуальні результати навчання здобувачів освіти відповідно до опанування ними конкретного вміння, таким чином відстежуючи поступ здобувачів освіти за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти та оцінювання цього поступу триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності здобувачів освіти самостійно оцінювати свій поступ.

Вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою

Профільна освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року можуть розпочинати здобуття профільної освіти.

Освітня програма профільної освіти сформована на основі типової освітньої програми та Державного стандарту базової та повної середньої освіти.

Освітня програма профільної освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової та повної середньої освіти.

Перелік освітніх галузей

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом 31.03.2020 № 464) та з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти 10-11 класів, години, відведені для предмета, викладатимуться таким чином:

1. Мовно-літературна реалізується через навчальні предмети:

- Українська мова,
- Українська література,
- Англійська мова,
- Французька мова,
- Зарубіжна література.

Освітню програму освітньої галузі «Мовно-літературна» створено на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти.

Метою мовно-літературної освітньої галузі для повної середньої освіти є:

- розвиток здобутих в основній школі вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої та читацької діяльності,
- розвиток комунікативної компетентності з іноземних мов, заохочення до розширення кола читання, осмислення духовної цінності та поезики художніх творів,
- поглибленні культурно-пізнавальних інтересів,
- усвідомлення ролі мови і літератури в сучасному світі,
- формування рис успішного мовця і творчого читача з високим рівнем загальної культури,

- формування активної громадянської позиції, національної свідомості,
- виховання поваги до культурних традицій різних народів.

Завданнями освітньої галузі є:

- подальший розвиток мотивації до вивчення мови і літератури, засвоєння через мову і літературу історії, культури народу, моральних та естетичних цінностей, формування духовного світу здобувачів освіти, їх світоглядних переконань, громадянських якостей, утвердження за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей;
- розвиток умінь вільно спілкуватися в різних ситуаціях, формулювати та відстоювати власну думку, вести дискусію, оцінювати життєві явища, моральні, суспільні, історичні та інші проблеми сучасності, висловлювати щодо них власне ставлення, досягати взаєморозуміння та взаємодії з іншими людьми;
- удосконалення базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок, узагальнення та поглиблення знань про мову як суспільне явище і про літературу - як мистецтво слова;
- вироблення вмінь орієнтуватися у різноманітній інформації українською та іншими мовами, у світі класичної і масової літератури, користуватися сучасними інформаційними комунікаціями (Інтернетом, системою дистанційного навчання тощо), провадити пошуково-дослідницьку діяльність (знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, систематизувати, зіставляти різноманітні факти та відомості), застосовувати на практиці здобуті у процесі вивчення мови і літератури знання, набуті вміння та навички;
- удосконалення під час провадження дослідницької діяльності навичок самостійної навчальної діяльності, саморозвитку, самоконтролю, розвиток художньо-образного мислення, інтелектуальних і творчих здібностей у здобувачів освіти, їх емоційно-духовної сфери, естетичних смаків і загальної культури.

2. Суспільствознавство реалізується через навчальні предмети:

- Історія України,
- Всесвітня історія,

Освітню програму освітньої галузі «Суспільствознавство» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є:

- забезпечення реалізації можливостей розвитку вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя;
- розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти;
- формування почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

3. Мистецтво реалізується через навчальний предмет: «Мистецтво».

Освітню програму освітньої галузі «Мистецтво» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування художнього мислення та світогляду, поглиблення їх ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей шляхом узагальнення знань, умінь і навичок, набутих в основній школі.

Завданнями освітньої галузями є:

- оволодіння системою вмінь і навичок у галузі мистецтва, формування світогляду, креативних і комунікативних якостей;
- збагачення духовного світу особистості у результаті вивчення творів мистецтва;
- формування вмінь і навичок аналізувати, інтерпретувати та оцінювати твори мистецтва, виявляти їх національну своєрідність;
- формування ціннісного ставлення до дійсності і творів мистецтва, розвиток емоційно-почуттєвої сфери у здобувачів освіти;
- виховання здатності до художньої самореалізації, культурного самовираження, задоволення потреби в мистецькій самоосвіті.

4. Математика реалізується через навчальний предмет :

- Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія).

Освітню програму освітньої галузі «Математика» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування математичної компетентності та загальних цілей освітньої галузі, визначених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти.

Завданнями освітньої галузі у старшій школі, є:

- розширення компетентностей у здобувачів освіти щодо тотожних перетворень виразів (степеневих, логарифмічних, ірраціональних, тригонометричних), розв'язування відповідних рівнянь і нерівностей;
- завершення формування поняття числової функції у результаті вивчення степеневих, показникових, тригонометричних класів функцій, формування вмінь їх досліджувати і використовувати для опису і вивчення явищ і процесів;
- ознайомлення з ідеями і методами диференціального та інтегрального обчислення, формування елементарних умінь їх практичного застосування;
- формування практичної компетентності щодо розпізнавання випадкових подій, обчислення їх ймовірності, застосування базових статистико-ймовірнісних моделей під час розв'язування навчальних і практичних задач та опрацювання експериментальних даних у процесі вивчення предметів математичного циклу;
- формування системи знань про просторові фігури та їх основні властивості, способи обчислення площ їх поверхонь і об'ємів, а також умінь застосовувати здобуті знання під час розв'язування навчальних і практичних задач;
- формування уявлення про аксіоматичну побудову математичних теорій.

5. Природознавство реалізується через навчальні предмети:

- Біологія,
- Географія,
- Фізика,
- Астрономія,
- Хімія.

Освітню програму освітньої галузі «Природознавство» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти

Метою освітньої галузі «Природознавство» є формування природничо-наукової компетентності та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Завданнями освітньої галузі є:

- забезпечення оволодіння термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів;
- забезпечення усвідомлення здобувачами освіти фундаментальних ідей і принципів природничих наук;
- набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу;

- формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

6. Технології реалізується через навчальний предмет:

- Інформатика.

Освітню програму освітньої галузі «Технології» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі є формування проєктно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу здобувачів освіти.

Завданнями освітньої галузі є:

- здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових і експертних систем, зокрема Інтернету;
- створювати інформаційні об'єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проєктів;
- висувати і перевіряти нескладні гіпотези освітньо-пізнавального характеру, створювати, вивчати та використовувати інформаційні об'єкти;
- використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;
- планувати, організовувати індивідуальну і колективну діяльність в інформаційному середовищі;
- формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проєктування і технологій у розвитку суспільства;
- розвиток технологічних умінь і навичок здобувачів освіти;
- усвідомлення значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань;
- створення умов для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення кожного здобувача освіти.

7. Здоров'я і фізична культура реалізується через навчальні предмети:

- Захист України ,
- Фізична культура.

Освітню програму освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Метою цієї галузі є формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Завданнями освітньої галузі є:

- поглиблення в учнів знань про власне здоров'я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв'язок організму людини з навколишнім природним середовищем;
- формування у здобувачів освіти знання про здоров'я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру;
- підвищення рівня рухової активності;
- удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності;
- створення мотивації у здобувачів освіти щодо дбайливого ставлення до власного здоров'я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров'я;
- усвідомлення здобувачами освіти цінності життя і здоров'я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури;
- збагачення власного досвіду здобувачів освіти щодо збереження здоров'я;
- розширення функціональних можливостей організму особистості шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей;

- підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної складової робочого навчального плану.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків – 45 хвилин. Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України «Про освіту».

Логічна послідовність вивчення навчальних предметів

Інваріантна складова навчального плану розкривається у відповідних навчальних програмах профільної освіти на 2025/2026 навчальний рік

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Українська література	Рівень стандарту
3.	Англійська мова	Рівень стандарту
4.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
5.	Історія України	Рівень стандарту
6.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7.	Мистецтво	Рівень стандарту
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
9.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
10.	Географія	Рівень стандарту
11.	Фізика	Рівень стандарту
12.	Астрономія	Рівень стандарту
13.	Хімія	Рівень стандарту
14.	Інформатика	Рівень стандарту
15.	Фізична культура	Рівень стандарту
16.	Захист України	Рівень стандарту

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- 1) формування компетентностей;
- 2) розвитку компетентностей;
- 3) перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- 4) корекції основних компетентностей;
- 5) комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, урок-семінар, урок-лекція, урок-конференція, урок-форум, урок-вистава, урок-брифінг, урок-квест, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, урок-«суд», урок із навчанням одних здобувачів освіти іншими), інтегрований урок, проблемний урок, відео-урок, урок-пресконференція, ділові ігри, проєктна діяльність тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/ учителька визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Із метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності у здобувачів освіти в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це така форма організації, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Учнівські науково-практичні конференції передбачають обговорення ключових положень досліджуваного матеріалу, розкривають нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Сприяють узагальненню й систематизації досліджуваних процесів з метою відновити та удосконалити раніше отримані знання.

Функція перевірки та/або оцінювання компетентностей здобувачів освіти відбувається під час навчально-практичних занять. Здобувачі освіти одержують конкретні завдання, виконання яких звітують перед учителем/вчителькою.

Практичні заняття також можуть виконувати функції контролю освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

Проектна діяльність (у т.ч. міні-проекти) проводяться на заняттях у малих групах, бригадах чи ланках (у тому числі робота у парах змінного складу) за умови, що окремі здобувачі освіти виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії сприяють практичному застосуванню знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів. Практикується під час екскурсії збір матеріалу для виконання певних, визначених задалегіть визначених завдань.

Здобувачі освіти можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійно розробленого сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують зроблену роботу.

Застосування ІКТ широко використовується в освітньому процесі і базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Педагогічними працівниками ліцею створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик та інформаційно-комунікативних технологій і традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне освітнє середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів:

- мультимедійні презентації,
- мультимедійні карти,
- проекти,
- онлайн-тести,
- програмні засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання здобувачами освіти. Тому створені вчителями персональні предметні сайти, блоги є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя/вчительки і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної

підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України. Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- поточне оцінювання,
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається здобувачеві освіти щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо);

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1) кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Освітній процес у старшій школі забезпечують 15 педагогічних працівників, які здобули освіту за відповідним фахом, пройшли курси підвищення кваліфікації та постійно удосконалюють свою педагогічну майстерність:

Із них мають кваліфікаційну категорію:

- «спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії» - 13;
- «учитель-методист» - 3;
- «старший учитель» - 10;
- «спеціаліст першої кваліфікаційної категорії» - 1;
- «спеціаліст другої кваліфікаційної категорії» - 1.

2) навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

Освітня діяльність ліцею організовується відповідно до чинних методичних рекомендацій та наявного навчально-методичного забезпечення, «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2025/2026 навчальному році.

Перелік навчальних програм для учнів 11-х класів

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Тексти навчальних програм розміщено на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

№	Навчальна програма	Рівень вивчення	Наказ МОН
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
2.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
4.	Іноземні мови	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
5.	Історія України	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407, до навчальної програми внесені зміни (наказ МОН від 21.02.2019 №236)
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Математика»			
7	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Природознавство»			
8.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
9.	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
10.	Фізика, астрономія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 №1539
11.	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Мистецтво»			
12	Мистецтво	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Технології»			
18.	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
19.	Фізична культура	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 №1407

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН III СТУПЕНЯ
Ужгородського ліцею № 9
11 класи на 2025-2026 н.р.

№ пп	ПРЕДМЕТИ	Кількість годин на тиждень по класах	Кількість годин на тиждень по класах
		11-А	11-Б
1	Українська література	2	2
2	Зарубіжна література	1	1
3	Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1
4	Історія України	1/2	1/2
5	Всесвітня історія	1	1
6	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3 + 2	3 + 2
7	Біологія і екологія	2	2
8	Географія	1	1
9	Фізика	3	3
10	Астрономія	1	1
11	Хімія	2	2
12	Фізична культура	3	3
13	Захист України	2	2
Всього:		21+3+3/ 22+3+3	21+3+3/ 22+3+3

Вибірково-обов'язкові предмети :

1	Інформатика	1/2	1/2
2	Мистецтво	2/1	2/1

Додаткові години на профільні предмети:

1	Українська мова (профільний предмет)	4	4
Разом:		34/ 35	34/ 35
<u>Додаткові години на спецкурси, курси за вибором:</u>			
1	Французька мова (предмет за вибором)	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33
<u>Додаткові години на індивідуальні консультації: та групові заняття</u>			
1	Українська мова (індивідуальні консультації)	1	1
2	Історія України (індивідуальні консультації)	1/0	1/0
3	Французька мова (індивідуальні консультації)	1	1
Всього фінансується		38	38

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

3. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами , оцінювання результатів навчання учнів, що навчаються за індивідуальною формою здобуття освіти

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Оцінювання результатів навчання учнів, що навчаються за індивідуальною формою здобуття освіти:

- **педагогічний патронаж, екстернат, сімейна (домашня) форма навчання.**

Учні, що перебувають на **педагогічному патронажі**, навчаються за індивідуальним навчальним планом та проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до законодавства.

Формувальне оцінювання відбувається шляхом спостереження педагогічним працівником за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання. Терміни оцінювання визначені у календарно-тематичному плані вчителя з предмету. Облік оцінювання таких учнів проводиться в окремому журналі, семестрове та річне оцінювання переноситься до класного журналу.

Оцінювання навчальних досягнень **екстернів** за рівень початкової, базової та повної загальної середньої освіти проводиться з усіх предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми у закладі або у форматі онлайн на платформі Google Classroom або через Viber (для учнів ліцею, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном).

Для проведення оцінювання наказом керівника створюються комісії з кожного предмету, затверджується їх склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань. Завдання для проведення річного оцінювання охоплюють програмовий матеріал з предмету за відповідний рівень освіти.

Результати оцінювання навчальних досягнень екстернів за відповідний клас (річне оцінювання) оформлюються протоколом оцінювання. Протокол оцінювання результатів навчання складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОНу 12 січня 2016 року N 8).

За результатами оцінювання виставляється річна оцінка з кожного предмета. Під час підготовки до проходження річного оцінювання для учнів можуть (за потреби) бути організовані консультації.

Оцінювання екстернів проводиться у квітні-травні поточного року. Екстерни проходять державну підсумкову атестацію на загальних підставах.

Здобувачі освіти за **сімейною (домашньою) формою** проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію. Завдання для проведення семестрового оцінювання охоплюють програмовий матеріал з предмету за відповідний рівень освіти. Оцінювання навчальних досягнень учнів проводиться:

- для здобувачів освіти 5-11 класів - не менш ніж 4 рази на рік (семестрове, річне та атестацію) з навчальних предметів: жовтень, грудень, березень, травень але не більше ніж 4

навчальні дні упродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

- для здобувачів освіти, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти, не менш ніж 3 рази на рік (формувальне та підсумкове): грудень, березень, травень. Таке оцінювання проводиться як формувальне та відбувається шляхом спостереження за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання.

Для здобувача освіти, який навчається за Державним стандартом початкової освіти, формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків, інших законних представників може бути організовано в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти.

4. Інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» в умовах воєнного стану важливо забезпечити права дітей, які внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації вимушено опинилися за межами України, дітей з неконтрольованих територій, територій населених пунктів на лінії зіткнення, деокупованих територій на безперервне здобуття освіти; надати можливість українським дітям, які наразі перебувають в інших країнах, продовжити навчатись за українською програмою; сприяти тому, щоб українські діти не втрачали зв'язок з Україною і могли продовжити здобуття освіти в Україні.

При організації освітнього процесу в очній формі слід забезпечити безумовне переривання освітнього процесу, що здійснюється в будівлі закладу освіти, у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення. Учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування тривоги, за можливості продовжуючи освітній процес в укритті, а після відбою тривоги – повернутися до класних приміщень закладу освіти, організувавши освітній процес із урахуванням необхідного корегування.

Кожен педагогічний працівник несе персональну відповідальність за організацію безпечних умов для здобувачів освіти, під час освітнього процесу в закладі освіти.

В освітній програмі ліцею
пронумеровано, прошнуровано і
скріплено печаткою

69 (шістдесят дев'ять) аркушів.

Директор

Людмила РОМАН